

جلوهای کم نظیر از هنر قدسی، رخ نمایان کرد

عصر دیروز آیین رونمایی از نسخه برگردان کهن‌ترین دست‌نویس مترجم قرآن کریم که نسخه اصلی آن در کاخ کتابخانه توپقاپی ترکیه نگهداری می‌شود...

عصر دیروز، در کتابخانه مجلس شورای اسلامی،

عصر دیروز آیین رونمایی از نسخه برگردان کهن‌ترین دست‌نویس مترجم قرآن کریم که نسخه اصلی آن در کاخ کتابخانه توپقاپی ترکیه نگهداری می‌شود، در کتابخانه مجلس شورای اسلامی با حضور علی لاریجانی رئیس مجلس، رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی، سفیر ترکیه و ایلبر ارتالیلی مدیر موزه توپقاپی استامبول برگزار شد.

عمادی حائری پژوهشگر قرآن موزه توپقاپی:

نسخه‌آرایی این قرآن جلوهای کم‌نظیر

از هنر قدسی را به نمایش می‌گذارد

در ادامه عمادی حائری پژوهشگر قرآن موزه توپقاپی در این مراسم گفت: دست‌نویسی که در این مجلس رونمایی می‌شود کهن‌ترین نسخه همراه با ترجمه فارسی است و تاریخ مکتوب مشخصی مربوط به سال ۴۸۴ هجری دارد و متن آن در شمار قدیمی‌ترین تفاسیر فارسی قرآن است. نسخه‌آرایی آن جلوهای کم‌نظیر از هنر قدسی را به نمایش می‌گذارد.

وی در ادامه با اشاره به این اثر عنوان کرد: در ابتدای کار در مجله‌ای ۲ صفحه‌ای عکسی از مصحف منتشر شده بود از آن زمان در پی شناسایی این نسخه بودم پس از تلاش فراوان، براساس تصویر آن ۲ صفحه تحقیقاتی انجام دادم و موفق شدم نسخه را شناسایی و رساله‌ای ۸۰ صفحه‌ای در این راستا بنویسم و پس از آن با همکاری موزه توپقاپی این اثر منتشر شد.

به گفته حائری این اثر شگفت‌انگیز جلد هشتم یک دوره ۱۴ جلدی است و در بردارنده سوره کهف، مریم، طاهّا تا پایان سوره حج است.

به گفته این محقق کهن‌ترین نسخه مترجم قرآن همراه با ترجمه فارسی است و این قرآن چهارمین نسخه تاریخ‌دار و فارسی است. وی در ادامه یادآور شد: یک نسخه دیگر از این متن موجود است که در موزه بریتانیا نگهداری می‌شود و به کوشش جلال متینی در سال ۱۳۵۲ منتشر شده است.

حائری اضافه کرد: مجموعه‌ای از هنر، خط، نقاشی و کتابت در این اثر دیده می‌شود ۲۳۸ برگ و قطع ۲۰ در ۳۴ دارد. وی گفت: خط این نسخه در کتابت قرآنی و عبارت فارسی تحول خط را از کوفی به نثر به نمایش می‌گذارد. در پایان نسخه توپقاپی نوشته‌ای به خط کوفی و به جوهر زراندود در ۲ صفحه نوشته شده است.

رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی:

ما ایرانیان خوشحالیم

که عقل و هنر را در کنار قرآن قرار داده‌ایم

رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی در ابتدای این مراسم ضمن اشاره به این اثر تصریح کرد: این قرآن محصول قرن پنجم هجری است. یک چنین قرآن زیبایی با این استحکام تنها در دوره‌ای توانست پدید آید که اوج تمدن اسلامی بود. زمانی که خط پخته، ترجمه دقیق، تذهیب زیبا و چشم‌نواز موجود بود و این قرآن محصول زمانی است که مسلمانان در بهترین زمان خود می‌زیستند.

به گفته رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی بهترین و پرثمرترین آثارمان متعلق به قرن پنجم و ششم است چه به لحاظ محتوا و چه لحاظ زبان، چرا که زبان فارسی هم محصول آن دوران است.

وی در ادامه ابراز داشت: حق آن است که پس از چاپ این قرآن تحقیقات گسترده‌ای به لحاظ دینی و زبان فارسی و هنر در آن صورت گیرد.

رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی، این اثر را مبین تلقی متفاوت ایرانیان از اسلام دانست و تصریح کرد: ایرانیان در فهم قرآن هنر را در کنار فلسفه قرار دادند.

حجت‌الاسلام و المسلمین رسول جعفریان، با اشاره به میلاد مبارک پیامبر اکرم(ص)، هفته وحدت را یکی از برکات انقلاب اسلامی دانست و گفت: تولد پیامبر در عام‌الفیل نشانه‌ای از تحول دنیا است؛ در بسیاری از منابع تاریخی تعبیر مختلفی از جمله خشک شدن دریاچه ساوه و خاموش شدن آتشکده فارس برای ظهور پیامبر(ص) ذکر شده است که همه این موارد نیازمند تحقیق است.

وی افزود: اما به نظر می‌رسد حمله ابرهه به خانه کعبه و سرکوبی آن از طرف خدا، نشانه متفاوتی است؛ به عبارت روشن‌تر این واقعه

نشان می‌دهد که خدا از مسیحیت دل‌کنده و اسلام را جایگزین آن کرده است.

رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی به قدیمی‌ترین قرآن ترجمه‌دار اشاره و نسخه‌برگردان آن را ثمره همکاری کتابخانه مجلس با موزه استانبول دانست و گفت: این قرآن نشانه ارتباط و وابستگی مردم ایران به کلام الهی است. متأسفانه روش اعراب این است که هر وقت از دست غیر عرب اعم از فارس و ترک دل‌گیر می‌شوند می‌گویند که اینان علاقه‌مند به قرآن نیستند و علقه قومی دارند. حجت‌الاسلام و المسلمین جعفریان این ادعا را سخیف دانست و عنوان کرد: ایرانیان اهل فلسفه و عقل بودند و تلقی روشنی از اسلام داشتند. این قرآن نشان‌گر این است که مفاهیم اسلامی چنان جایگاهی در ادبیات ایران داشته است که این ویژگی‌های هنری نوشته می‌شود.

رئیس کتابخانه مجلس تأکید کرد: نگاه هنری به قرآن در میان اعراب رایج نیست؛ از این‌رو ما ایرانیان خوشحالیم که عقل و هنر را در کنار قرآن قرار داده‌ایم.

به گفته جعفریان علاوه بر ترجمه زیبا، خط و تذهیب این اثر نیز چشم‌نواز است و محصول بهترین دوره مسلمانان است. این قرآن هم از منظر ساختار و هم منظر زیبایی‌های هنری نمونه‌ای استوار از تمدن اسلامی در دوره طلایی خود است. وی در پایان تأکید کرد: شایسته است که این قرآن از منظرهای مختلف دینی و پژوهش‌های هنری و زبانی مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد.

مدیر موزه استامبول:

دین، زبان و تمدن ترکیه مدیون ایران است

ایلبر ارتابیلی مدیر موزه توپقایی استامبول گفت: مدنیت و تمدن و فرهنگ ایران برای ترکان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است از این‌رو ترکان از گذشته ایران‌شناسان بزرگی پرورش داده است.

وی افزود: دین، تمدن و حتی زبان ما به ایران مدیون است در گذشته ادبیات و تاریخ فارسی برای ترکان، شعرا و تاریخ‌نویسان ترکیه مهم بود.

تمجید رئیس مجلس از رسول جعفریان

در ادامه این مراسم با حضور علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی از وی دعوت شد تا سخنرانی کند.

لاریجانی با قرار گرفتن پشت تریبون، طی سخنانی به جایگاه قرآن کریم بین فرق اسلامی اشاره کرد و گفت: قرآن مهمترین موضوعی است که بین فرق اسلامی ارتباط فکر ایجاد می‌کند.

لاریجانی ادامه داد: قرآن مهمترین موضوعیست که می‌تواند فرق مختلف را به هم نزدیک کند. در پناه این نور است که می‌توانیم لایه‌های ظلمات را کنار بزنیم. رئیس مجلس در این مراسم ابتکار عمل حجت‌الاسلام رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس شورای اسلامی تقدیر و تشکر کرد و دوره مدیریت وی در کتابخانه مجلس را از درخشان‌ترین دوره‌های مدیریت در این کتابخانه خواند. وی در ادامه، به تمجید از رسول جعفریان پرداخت و گفت: از ته قلب از رسول جعفریان رئیس کتابخانه مجلس راضی هستم. ایشان را به فهم، درایت و استادی می‌شناسم کارهای بسیار درخشان‌های انجام دادند و نمونه آن رونمایی از اثری است که امروز شاهد آن هستیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: شاید جزء درخشان‌ترین دوره‌های تاریخ مجلس ایران دوره‌ای باشد که دکتر جعفریان کتابخانه مجلس را متولی شد و انصافاً خوش درخشید.

لاریجانی تصریح کرد: جعفریان آثاری را از علما احیا کرد که سابقه کمی در کتابخانه مجلس از آن دیده می‌شود ایشان به لحاظ تعداد کتاب و شمارگان کتاب، کتابخانه مجلس را گسترش داد که این نشان‌دهنده مدیریت گستاخ و شجاع ایشان است.

رئیس مجلس شورای اسلامی ضمن اشاره به اینکه رسول جعفریان به بنده گفته بود تا پایان مجلس هشتم همکاری خواهم کرد، یادآور شد: از آقای جعفریان سؤال می‌کنم دلتان می‌آید این کارهای خوب را رها کنید.

رونمایی از کهن‌ترین دست‌نویس مترجم قرآن

در پایان با حضور سفیر ترکیه، علی لاریجانی، رسول جعفریان و رئیس موزه استامبول از نسخه‌برگردان کهن‌ترین دست‌نویس مترجم قرآن کریم رونمایی شد.

همچنین در این مراسم،

* گواهی ثبت التفهیم در حافظه جهانی یونسکو به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد.

* به پژوهشگران نمونه همکار کتابخانه مجلس جوایزی اهدا شد.

* یک قاب فرش، مزین به آیات کلام‌الله مجید به سفیر ترکیه و رئیس موزه استامبول اهدا شد.